

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianaee, 1661

De Simonia, Et Ne Aliquid Pro Spiritualibus Exicatur Vel Promittatur. Titvlvs
III.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

Nulla ex defensione vestra poena conveniens castigat. Et infra. Quia ergo ante nequitie malum sine digna poena debet dilatione transire: jubemus eundem H. pius sollicitus adnotans (quo indignus fungitur) privati officio, de verberibus publice castigatum, in exilium deportari.

CAP. II.

Donnicato in probatone criminum defecit, ab officio & beneficio suspenditur, donec innocentiam suam purget. Innocentius a III. Zamoren. Segobien. & Avilen. Episcopus.

Omni dilectus filius magister scholarum Palastinensium ad sedem Apostolicam accessisset, & de suo Episcopo excessus varios nunciasset, examinationem committimus excellens obsecrorum; & infra. Cum autem processum negotii examinaverimus diligenter, nec intellegimus potuerimus probatum esse sufficienter aliquid de rebus: eundem Episcopum absolvendum decernimus ab officio: Vobis mandantes, quatenus memoratam magistrum scholarum, donec canonice purgaverit innocentiam, scilicet quod non calumniandi animo ad huiusmodi crimina proponenda processit: ab officio de beneficio suspendatis, ut ceteri simili poena perterriti, ad infamiam suorum facie non proficiant prelato-

DE SIMONIA, ET NE ALIQUID PROMITTATUR EXIGATUR VEL PROMITTATUR.

TITULUS III.

CAP. I.

Episcopus pro officio ab eo conferendo, vel minister, vel notarius ministerium capere debent. Gregorius generalis synode presulens.

In ordinando: [1 & 7.] Sicut non debet Episcopus manum quam imponit: ita nec minister vel notarius in ordinatione eius vocem vel calamum vendere. Pro ordinatione igitur vel usu pallii seu chartarum que pallium em, qui ordinatur, omnino aliquid dare prohibetur.

Episcopus Pontifex manum imponit, evangelicorum unctionem minister legi, confirmatorem autem eius episcopalem notarius scribit.

CAP. II.

Deposita est, qui per pecuniam aliquem eiecit de ecclesiis suis, quibus intravit. Ex concilio Maguntinensi.

Nullum in ecclesia ordinatum, per pecuniam expulsum, et tunc saltem vindicaverit: omnimodo depositus.

CAP. III.

Quilibet ecclesiarum administratur, ad accusandum de crimine simoniae.

Deodatus Papa.

Si dominus & magister omnium, qui sine peccato non accusandi licentiam uni dedit: [1 & 7.] Non igitur quilibet catholicus est respiciendus, sed ut veritatem ad propalendam, h. simoniam rabiem, magister precibus exhortandus.

Quem magister vultu asseritione corrigendus est, qui simoniae huiusmodi esse potest.

CAP. IV.

Simoniae pendente accusatione administratione devonorum prohibetur.

Gregorius III. b. c. 7. de accus. in 3. comp. c. De materia huiusmodi tractat. B. 10. c. 2. q. 100. d. Ca. 1. eod. tit. in comp. c. Adde sub Ratione Archiepiscopo ca. 17. referit. B. 2. de accus. in 3. comp. c. 1. eod. tit. in 1. comp. f. Adde datus. g. Ca. 1. in 2. comp. h. Felicidam. al. repetendam.

Idem.

Accusatum a simoniacum necesse habuimus prohibere, ne missarum solennia celebraret, donec quid esset, verius constiterit.

CAP. V.

Idem dicit quod procedens, nisi quod illud ca. loquitur in adquisitione, sicut in inquisitione: & illud loquitur de simoniacis in genere, sicut de clero de ordine.

Idem.

Voitens b. [1 & 7.] Pervenit ad nos, quod per simoniacam harem fuerit ordinatus: propterea necesse habuimus te prohibere ne missarum solennia celebrare debuisses, donec quid sit, verius decerneremus. [1. Contra ecclesiasticam disciplinam quod suggestio dicitur, ne nos ante Deum culpa ex disimulatione reddat, irrequirit, hoc relinquere non audeamus.]

CAP. VI.

Simoniacus est deponebatur.

Lucius Papa.

Sicut simoniaci a peccatis sui magnitudine alios morbos vincit: ita sine dilatione mox, ut eius signa per aliquam personam claruerint, de ecclesia Dei debet eliminari atque repelli.

CAP. VII.

Simoniacus accusare potest servus, meretrix, criminosa.

Deodatus. d.

Antea est labe huius criminis, quod etiam servi ad vestros dominos, & quilibet criminosi admittuntur ad accusationem. Item omnis peccator missam cantare potest, propter simoniacum, quem quilibet (ut ab ordine male accepto removeatur) accusare potest: vel etiam meretrix.

CAP. VIII.

Simoniacus est, pretium recipere pro ingressu religionis, pro prioratibus vel capellis concedendis, & pro prelatis institutis, pro concedenda sepultura, pro obsequiis, pro alio sancto, pro beneficiis huiusmodi, vel alio sacramentis: nec valet consuetudo in contrarium, h. d. cum sequenti.

Alexander III. in concilio Taronen.

Non satis: [1 & 7.] Prohibemus igitur ne ab his, qui ad religionem transire volunt, aliqua pecunia requiratur. Nec prioratus & vel capellanis qualibet monachorum aut clericorum annua distractione vendatur. Nec ab eo, cui regimen ipsarum committitur, pro earum commissione ullum pretium exigatur. Unde quisquis contra hoc decretum adtentare presumpserit: tam ille, qui delevit, quam ille, qui receperit vel conferret partem se cum Simone non dubitet habiturum. Pro sepultura quoque, & christiatis, & olei receptione, nulla cuiusquam pretii exactio adtentetur: nec sub obtentu cuiusquam consuetudinis reatum suum quis tueretur: quia diuturnitas temporis non diminuit peccata, sed auget.

[1. Inutiliter ab Apostolo avaritia redarguitur, si ab his qui in clero videntur constituti, & precipui qui nomen religionis profertur, regula modis omnibus non servatur.]

CAP. IX.

Summatum est supra in ca. procedenti.

Ex concilio Lateran. 4.

a. Ca. 1. eod. tit. in 1. comp. referi Grat. sive Palca 2. q. 4. c. accusatum. b. Ca. 3. eod. tit. in 2. comp. vide Bernar. Diacon. in pract. crim. Can. c. 33. c. 7. eod. tit. in 1. comp. d. Adde datus, al. Deu. dedit. e. Ca. 16. eod. tit. in 1. comp. f. Ille est speciale: quia regulariter non. g. Alia, neq. Capellania. h. Pro illa commissa. i. Quam qui receperit & conferret, &c. k. Decret. Lat. sub Alex. III. c. 7. & c. 8. eod. tit. in 1. comp.

V u u

Um in ecclesie corpore: [1 & 7.] Horribile nimis est, quod in quibusdam ecclesiis, locum venalitas perhibetur habere, ita ut pro Episcopis vel Abbatibus seu quibuscunque personis ecclesiasticis ponendis in sedem, sive introducendis Presbyteris in ecclesiam, b. necnon & pro sepulturis, & exequiis mortuorum, & benedictionibus nubentium, seu aliis sacramentis aliquid requiratur. Putant autem plures ex hoc licere, quia legem mortis de longa invaluisse consuetudine arbitrantur, non attendentes, quod tanto graviora sunt crimina, quanto diutius infelicem animam tenuerunt alligatam. Ne igitur hæc de cætero fiant, vel pro personis ecclesiasticis deducendis in sedem, vel sacerdotibus instituendis, aut sepeliendis mortuis, seu benediciendis nubentibus, seu aliis sacramentis conferendis seu collatis aliquid exigatur, districte prohibemus. Si quis autem contra hoc venire præsumpserit, portionem cum d. Giezi se noverit habiturum.

[1 Omnia debent ex charitate tractari, & quod est gratia recipiendi gratia debet impendi.]

CAP. X.

Breve est. Idem Vigint. Episcopo.

Um e sit Romana: [1 & 7.] Consult. t. r. respond. quod nihil pro ecclesiarum consecratione potes vel debes præter procuracionem exigere.

[1 Ecclesia, cui licet immeriti prædicatum, caput omnium ecclesiarum, mater, & magistra: cogitur tamen ex debito susceptis regimini, præter nobis Dominum dederit respondere consultationibus singularibus, ut dubia quæstiones ap. sed. per videnda penitus evadant. Quæstio autem, frat. Episcopo, fuerit. tunc respicitur non pro ecclesiarum consecratione quicquam procuracionem debes exigere & nos.]

CAP. XI.

Constitutus de simonia, deponendus est, idem infamatus, qui se purgare non potest.

De hoc autem s. quod Episcopus Exoniensis Archid. beneficia, & cuidam clerico ante electionem suam prioratū dicitur promississe, ut uterque consentiret eidem: tunc prudentia respondemus, quod si manifestum est eundem Archid. & clericum ob causam illam promissa recepisse, aut exinde confessi fuerunt & in iure, vel legitime convicti, ab altaris ministerio sunt perpetuo deponendi. Si verò id manifestum est, nec tamen inde convicti vel confessi fuerint, sed tantum publica laborant infamia, eis canonica purgatio debet indici: in qua si defecerint, tanquam auctores tanti sceleris puniendi. Regem autem & principes eius debes inducere, ut si qua receperint à præfato Episcopo, ut ejus electioni præfarent adfensum: ecclesie Exoniensis sine diminutione restituant, cum ea sine gravi lux salutis periculo reinere non possint.

CAP. XII.

Simonia, cum est pro temporalibus obsequiis, beneficium ecclesiasticum promittere.

Um essent & in nostra presentia constituti R. clericus & nobilis vir V. quia idem V. moram diutius facere non poterat, pro se in causa illa sufficientem constituit responsum.

Cumque ab ore præfati R. intellexerimus, quod memoratus miles l. promiserat ei dare ecclesiam, si quod-

a Sede. b Ecclesia. c Exequitur in Concilio. d l. q. Reg. e. s. e. C. r. ed. tit. in i. comp. f. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. g. Evarini. h. Removendi. i. Receptum. k. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Later. sub Alex. III. p. 2. c. 14. l. Nobilis.

dam negotium ejusdem in nostra presentia persequi non moveri: ac per hoc promissionem ipsius immemoracionem pravitatem, eidem R. super eadem ecclesia duximus imponendum.

CAP. XIII.

Notorius simoniacus in beneficiis ab illo deponitur: infamatus qui se purgare non potest.

Infamatum a est, quod in ecclesia sui episcopi & infamia inde respiciat. Unde mandamus, quatenus qui fuerint, quos in prædictis ecclesiis publicè & notorium est simoniacè intrasse: eos amoveas de ecclesia taliter adquisitis. Illi autem, quorum scelerum publicum & notorium, si publicè libere & notorium quinta vel sexta manu sui ordinis purgationem in qua si defecerint, beneficiis hujusmodi ecclesiarum perpetuo prives eosdem.

CAP. XIV.

Simoniacum est pretio vel favore calere pariter, vel concubitus non pariter, vel digni pariter a ministerio removere.

Nemo à Presbyterorum cenitium, vel emolumentum quodlibet temporale, imò spirituale emolumentum, à quocunque publice peccante accipiat, ut episcopi vel ministris ejus peccatum illius calere: nec pro aliquo cuiusque persone consanguinitatis aut familiaritatis vel illius communicationis peccatis, hoc Episcopo immunitate detrahetur. Nec quatenus pariter vel immunitate ponentem, gratia vel favore ad reconciliationem adducat, & testimonium reconciliationis ferat, vel, quocunque favore digne pronuncietur a reconciliato, removeat: quia simoniacum est iuramentum.

CAP. XV.

Ecclesia emi vel redimi non potest, b. d. quod lateran.

Verelam e monachorum de Acta receptum. Et cum ipsi quoddam manerium cum pertinentiis & ecclesiam de Genen. à monachis de Cardonio annuo censu, quindecim librarum fuissent adepti, chartam ab ipsis monachis habuissent: postea monachis de Cardonio accepta pecunia redempti, de qua præfati monachi de Acta se conserpserunt gravatos: mandamus, quatenus pariter conveniatis præscriptam causam concordia vel iudicio componatur, quod si fieri non potuit, ita nec ecclesia immemorata. Si vero monachi de Cardonio legitime tati, ad vestram presentiam accederent, & iudicio vestro contempserint: vos ipsos monachos de Acta in possessionem eorum, de quibus controversia vertitur, mittatis: nec permittatis eos exinde aliquid emolumentum molestari.

CAP. XVI.

Pro christiante ab ecclesia pecunia exigenda debet, cum si habeat consuetudo.

Ea que e de avaritia: [1 & 7.] Audientes, quod numerum pro christiante ab ecclesia exoptatis quos nunc cathedralicum, aliquando Presbiterium promotionem, interdum episcopalem consecrationem expectant.

a C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. b. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. c. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. d. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. e. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. f. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. g. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. h. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. i. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. k. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. l. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. m. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. n. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. o. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. p. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. q. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. r. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. s. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. t. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. u. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. v. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. w. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. x. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. y. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. z. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. aa. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ab. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ac. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ad. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ae. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. af. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ag. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ah. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ai. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. aj. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ak. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. al. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. am. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. an. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ao. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ap. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. aq. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ar. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. as. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. at. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. au. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. av. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. aw. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ax. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ay. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. az. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ba. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. bb. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. bc. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. bd. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. be. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. bf. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. bg. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. bh. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. bi. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. bj. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. bk. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. bl. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. bm. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. bn. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. bo. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. bp. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. bq. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. br. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. bs. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. bt. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. bu. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. bv. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. bw. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. bx. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. by. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. bz. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ca. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. cb. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. cc. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. cd. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ce. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. cf. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. cg. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ch. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ci. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. cj. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ck. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. cl. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. cm. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. cn. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. co. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. cp. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. cq. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. cr. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. cs. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ct. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. cu. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. cv. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. cw. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. cx. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. cy. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. cz. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. da. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. db. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. dc. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. dd. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. de. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. df. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. dg. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. dh. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. di. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. dj. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. dk. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. dl. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. dm. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. dn. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. do. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. dp. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. dq. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. dr. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ds. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. dt. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. du. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. dv. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. dw. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. dx. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. dy. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. dz. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ea. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. eb. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ec. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ed. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ee. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ef. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. eg. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. eh. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ei. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ej. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ek. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. el. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. em. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. en. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. eo. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ep. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. eq. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. er. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. es. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. et. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. eu. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ev. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ew. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ex. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ey. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ez. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. fa. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. fb. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. fc. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. fd. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. fe. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ff. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. fg. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. fh. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. fi. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. fj. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. fk. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. fl. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. fm. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. fn. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. fo. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. fp. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. fq. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. fr. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. fs. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ft. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. fu. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. fv. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. fw. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. fx. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. fy. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. fz. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ga. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. gb. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. gc. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. gd. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ge. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. gf. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. gh. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. gi. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. gj. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. gk. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. gl. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. gm. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. gn. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. go. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. gp. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. gq. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. gr. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. gs. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. gt. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. gu. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. gv. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. gw. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. gx. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. gy. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. gz. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ha. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. hb. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. hc. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. hd. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. he. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. hf. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. hg. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. hh. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. hi. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. hj. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. hk. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. hl. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. hm. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. hn. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ho. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. hp. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. hq. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. hr. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. hs. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ht. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. hu. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. hv. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. hw. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. hx. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. hy. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. hz. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ia. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ib. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ic. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. id. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ie. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. if. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ig. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ih. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ii. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ij. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ik. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. il. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. im. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. in. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. io. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ip. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. iq. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ir. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. is. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. it. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. iu. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. iv. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. iw. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ix. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. iy. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. iz. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ja. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. jb. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. jc. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. jd. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. je. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. jf. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. jg. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. jh. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. ji. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. jj. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. jk. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c. 13. jl. C. r. ed. tit. in i. comp. & post conc. Lateran. p. 2. c.

Quia vero hoc simonia cum esse cognoscitur: mandamus, quatenus praeter aliquid consuetudinis vel praelationis...

[1 Ex capitulato tractate pretermissis, & in speciebus Simoniae parvitate transmissis, sicut penitus extirpanda, & quae de suis & tribu provisionibus, sicut Apostolice moderatissimi sunt referenda.]

CAP. XVII.

Pro habendis firmatibus homagium facere, simoniae est.

Idem.

Et diligenti a tua relatione innotuit, quod H. Cant. Archiepiscopus tunc induxit, ut ei homagium faceret, & fidelitatem praestaret: ita quod ipse tibi beneficium ecclesiasticum animi singulari exhiberet. Unde & quoniam...

CAP. XVIII.

Ordinatio vel consecratio non censetur simoniaca, licet ordinarius aliqui donatum fieri non ex parte.

Idem Strigoniae Archiepiscopo.

Et si quidem de tua de fervore religionis ad nos referri nullatenus ignoremus, non tamen tibi est in his ultra, quoniam oportet dubitandum, cum leges humanae dicant, quod quidam tenui religione sacramenta...

CAP. XIX.

Abbas & majores de conventu, si pro receptis monachi receperunt pecuniam ex parte: ab officio & beneficio suspenduntur: & taliter recepta pecunia restituitur, & in aliud monasterium ita recipiuntur transmittuntur.

CAP. XIX.

Abbas & majores de conventu, si pro receptis monachi receperunt pecuniam ex parte: ab officio & beneficio suspenduntur: & taliter recepta pecunia restituitur, & in aliud monasterium ita recipiuntur transmittuntur.

Idem.

Veniens ad nos F. Presbyter proposuit, quod Abbas & fratres sancti R. noluerunt cum in monachum recipere, quo usque triginta solidos dare conveniret: conventionem autem facta, sequenti die cum d. monachum habitum induerant: & iidem monachi triginta solidos, Abbas vero decem, & familia duodecim pro pastu...

CAP. XX.

Si ordinarius presentatori suo aliquid dedit ex parte, simoniae est, non tamen deponitur, si est occultum.

Idem.

Ex tua fraternitatis literis, & ex confessione sacerdotis presentatoris accepimus, quod cum ad sacerdotii ordinem non aliter voluisset eum ejus Archiepiscopus presentare, sex solidos solvit eidem, & sic ordinem ipsum per eum presentatus, accepit. Unde tibi sic diximus respondendum, ut si hoc non est publicum, sed secretum: eundem sacerdotem secreto convenias, monens sine ulla coactione propendens, & inducens g. ut ordinem alicujus religionis assumat, & perpetuo ab officio abstinere, quod illicite acquisivit. Alioquin non erit tutum (cum sit secretum excessus) ipsum invitum ab eodem officio coecere, cui tamen secretam poenitentiam, secundum quod tibi visum fuerit, injungere non postponas.

CAP. XXI.

Breve est, nec potest brevius summar.

Idem.

a in uno manus. Vaticano: quoniam etiam si ipsa, &c. b Al fuerit ex quo voluntatem, sed non vetustiora & emendatiora fecit sumus exemplaria. c Et. sed. tit. in 2. compilatione. d Monachalem. e De parva simoniacorum vide Turrescra, loco praetato, et de B. Rom. 2. q. 10. art. 6. f. C. 2. sed. tit. in 2. comp. g. Vide Federic. de Senis, cons. 140. & Gemmanum in c. si pauper, de prebendis lib. 6.

Ad nostram: & infra. Di. v. mandamus, quatenus Ap[osto]lico ministerio ecclesiastico exercendo, sive pro vicariis assignandis, seu pro christiane nullatenus pecuniam exigatis.

CAP. XXII.

Com simoniace ordinati, qui simoniaci non est, dispen[sari] potest.

Lucius III.

De simoniace & ordinati, certum tibi non possumus dare responsum, nisi plenius cognoscamus, qualiter fuerint ordinati: cum quidam licet secundum quandam speciem simoniace, utpote ipsis ignorantibus, simoniace ordinantur: possunt (quia simoniaci non sunt) in suis ordinibus remanere.

CAP. XXIII.

Si contradicenti electo pro pecunia de voluntate electi tradita a contradicente cessat, electus postea confirmatus, est simoniacus & beneficio renunciare tenetur.

Idem.

Matheus Cardinalis secreta nobis insinuatione monstravit, quod cum fuisset ad ecclesiam tuam regimini de voluntate majoris partis fratrum electus, paucis tibi contradicentibus: quidam amicus tuus de conscientia tua, & voluntate turbata ei, qui magister discordias videbatur, certa quantitas muneris exolvit, & sic contradicentibus conquirentibus, nunc autem dubitas, quod non sis a labe simoniace prius immunis, donec in administratione volueris remanere. Quia igitur consilium requisisti, quid tibi sit faciendum: respondemus, quod multum tibi consulis, si administrationem celeriter ac sponte dimittas, illius verbi memor existens: Nihil prodest homini, si universum mundum lucretur: anima vero sua detrimentum patiatur.

CAP. XXIV.

Pro absolvendo excommunicatum, pretium aliquod exigi non debet.

Idem.

Ad aureas nostras pervenisse noveris, quod cum C. de Seneylla propter pecuniam quam debebat, vinculo fuisset excommunicatus, adfuitque creditoribus satisfecit, sed excommunicatoribus decem libras pro absolutione querentibus, non valuit absolutionis beneficium obtinere. Quoniam igitur indignum est & ecclesiasticæ rationi contrarium, ut absolutionis beneficium redimatur: di. v. mandamus, quatenus si prefatus C. debitum solvit, ipsum gratis facietis absolvi, si excommunicatores id non fecerint, requisisti.

CAP. XXV.

Monachi per simoniam recepti, si sunt simoniaci, ad archidiaconum monasterii transferuntur: alii post renunciationem in eisdem vel in alio monasterio ejusdem ordinis poterunt collocari.

Clemens III.

De regularibus canonicis seu monachis nos consulere voluistis, qui per simoniam ingressum, ipsis locis habitantibus habuerunt. Unde cum super hoc auctoritates multe reperiantur expressæ, non aliud, quam statutum est, respondemus: ut locum, quem taliter adepti sunt, omnino dimittant, & solitudines seu alia monasteria districtiora adeant, in quibus tam execrabilem excessum sine intermissione deplorent. Si autem ignorantibus illis pecunia data fuerit, cogas eos ad renunciandum loco eodem, & postmodum in ipsum reducere, si ibi absque scandalo poterint remanere, vel in alio, qui sit de ordine ipso, ad servendum Deo poteris collocare.

a C. 2. red. tit. in 2. comp. b Ca. 12. ed. tit. in 1. compilatione. c Ca. 4. ed. tit. in 2. comp. vide Thom. 2. 2. q. 100. art. 2. d C. 7. ed. tit. in 2. comp. vide Turrescrematorum in ca. statumimus decretum, l. q. 1. & aliquos citavi in ca. veniens sup. red.

Si quis canonice renunciavit, ad quem per simoniam fuerit adsumptus fuerat, postea de nova assignatione ad eum non est ex prima receptione nisi aliquod tendere.

CAP. XXVI.

Idem.

Ex insinuatione d. tua nobis insinuat, quod post tuus interveniente pecunia, olim tibi auctoritate beneficium adquisivit. Cumque ad annos decem pervenisset, accepisset dominice crucis signum, ad prebendam in manu prepositi & fratrum libere receptam. Sed idem tibi compatiens, de novo te in prebendam elegerunt, ita videlicet quod per electionem illam prebendam locum in choro, & in aliis obsequiis. Respon. ut indulgentis, quam fratres tui illi electioni tibi fecisse noscuntur, contentus castra, & in illa receptione, nihil auderes in ipsa ecclesia recipere.

CAP. XXVII.

Electio simoniaca est casus, si propter hoc electio in se sua fuerit pecunia, quamvis electus ignoret: nisi in tali casu in fraudem electi, d. primo. Cum electi repugnantia simoniaci, non distingas Episcopos, d. simoniaci, d. alia.

Celestinus III.

Nobis fuit ex parte d. tua intimatum, quod cum tuus esset in capitulo constitutus, qui deinde ad prebendam eligere in plebanum: amici eius, de causa electionis spes habebatur, uni vel omnibus eligentibus pecuniam sepe pecuniam soluturos, eo tamen ignorante, quod quomodocumque promissione interveniente postmodum ad electionem & infra. Quia igitur super hoc consilium nos multum consultasti, tu breviter & respondemus, quod non constaret illis, qui promissionem tale fecerunt, per modum in dispensandum illius, qui eligendus erat, et maxime in casibus, quoniam si ipse promissionem conficit non tenet, qui tamen electio inquam simoniaca pravitatem preceptam est penitus reprobanda: & infra.

Ad ultimum quod in fine consultationis tua commimus: hoc duximus respondendum, quod ad licentiam sollicitudinis d. cujuslibet prelatum electus, & ordinatus, qui pravitatem simoniacam reprobatam, ab Episcopo in dispensationem aliquam obtinere de parte tua potest.

CAP. XXVIII.

Qui dat prelatum pecuniarum in partem, pro de illa prelatum, illum repeti, si prelatum promissa non fuerit, d. de monachis litera.

Idem Innocentius & Episcopi, & Prioris in 12. q. 1. 12. q. 1.

Dilectus f. filius R. prespositus nobis ex parte archidiaconi Eboracen. Archidiaconum cum magister prebendis adficere non cessaret, promissit ei certam quantitatem pecunie se daturum, ut ab ipso archidiacono prebendam veram dicitur Archiepiscopus post receptionem pecunie super dignitatibus & beneficiis suis ab eodem archidiacono quievit. Ideoque di. v. mandamus, quatenus si tuus prebendam promissionem suam venisse contingerit, prebendam tibi.

CAP. XXIX.

Pro beneficiis vel malis, & ex parte magister non debet.

a C. 2. de renunciat. in 2. comp. vide B. Thom. 2. 2. q. 100. art. 2. b Turrescrematorum in ca. statumimus decretum, l. q. 1. c Turrescrematorum in ca. statumimus decretum, l. q. 1. d Turrescrematorum in ca. statumimus decretum, l. q. 1. e Turrescrematorum in ca. statumimus decretum, l. q. 1. f Ca. 12. ed. tit. in 1. compilatione. g Turrescrematorum in ca. statumimus decretum, l. q. 1. h Turrescrematorum in ca. statumimus decretum, l. q. 1. i Turrescrematorum in ca. statumimus decretum, l. q. 1. j Turrescrematorum in ca. statumimus decretum, l. q. 1. k Turrescrematorum in ca. statumimus decretum, l. q. 1. l Turrescrematorum in ca. statumimus decretum, l. q. 1. m Turrescrematorum in ca. statumimus decretum, l. q. 1. n Turrescrematorum in ca. statumimus decretum, l. q. 1. o Turrescrematorum in ca. statumimus decretum, l. q. 1. p Turrescrematorum in ca. statumimus decretum, l. q. 1. q Turrescrematorum in ca. statumimus decretum, l. q. 1. r Turrescrematorum in ca. statumimus decretum, l. q. 1. s Turrescrematorum in ca. statumimus decretum, l. q. 1. t Turrescrematorum in ca. statumimus decretum, l. q. 1. u Turrescrematorum in ca. statumimus decretum, l. q. 1. v Turrescrematorum in ca. statumimus decretum, l. q. 1. w Turrescrematorum in ca. statumimus decretum, l. q. 1. x Turrescrematorum in ca. statumimus decretum, l. q. 1. y Turrescrematorum in ca. statumimus decretum, l. q. 1. z Turrescrematorum in ca. statumimus decretum, l. q. 1.

Innocentius III. Abbat de Lugodes, & Prior

¶ Nam a nobis parochiani de villa Franca quaximoniam delinunt, quod capellanus eorum pro exequiis mortuorum, & benedictionibus nubentium minus honoratum ab eis exigit, & extorquet: [1 & inf.]

¶ Quod si forte cupiditas ejus non fuerit satisfactum ne possit mortuorum corpora sepeliri, vel benedictio nubentium celebrari, illa que impediunt fraudulenter opponit, quia igitur exaltatione sacrorum canonum observant infirmis.]

CAP. XXX.

¶ Per accusatorem confitetur Monachum simoniace fuisse receptum, quod cum Can. dicecesim visitans, in monasterio & religiosi loci pullulasse repererit simoniacam pravitatem, ita quod in eis multi precio sunt recepti, qui potius gratis recepti debuissent, imò etiam ad religionem obsequiantiam invitari. Dubitatur, an quia malitiam reperit in causa, severitati sit aliquid detrahendum? Nos inquisitioni tue taliter respondeamus, quòd ad verum eos, qui labi fuerint hujusmodi accusati, accusatio eorum te fuerit canonicè instituta, postquam e crimen ordine fuerit iudiciario comprobatum, tam in dantes, quam in recipientes canonicè severitate exerceas ultionem. Quòd si de hoc tibi per solam inquisitionem confiteretur, eos qui per simoniam pravitatem in locis talibus sunt recepti, ab illis locis, ad agendam penitentiam ad monasteria digna archidiaconi. Abbatibus autem & Abbatibus, prioribus, parochiis quibuslibet, & officialibus eorundem in iustitia sententiam competentem, & donec illam persolverint, eos à sacrorum ordinum executione suspendas: Insuper Episcopis tuis, ut hanc formam per suas dioceses fructuose observare. Illud tamen gratanter recipi potest, quòd fuerit sine taxatione gratis oblatum.

CAP. XXXI.

¶ Abbat contra testes, qui deposuerunt contra eum de Simonia in iudicio iniquitatem, excipere potest, quòd sunt inimici & conspiratores: Alia vero exceptiones criminum opponere non potest. Idem Prior sancti Victorii, Magistrus I. Bemon. & L. Molten. canonicus.

¶ Iste Heli summus sacerdos in se bonus existens: quia tamen filiorum excessus efficaciter non compulsi, & in se pariter, & in ipsi animadversionis diuina vindictam excipit, dum filii ejus in bello perempti. Agite de sella corruens, fractis cervicibus expiravit. Accorogandos igitur subditorum excessus tanto diligentius debet praelatus adurgere, quanto damabilius eorum officia deserere incoerctas. Contra quos (ut de minoribus excessibus tractatur) est tribus modis procedi possit, per accusationem videlicet, denunciatio-

nem, & inquisitionem ipsorum: ut tamen in omnibus diligens adhibeatur cautela, sicut accusationem legitimam procedere debet inscriptio, sic & denunciationem charitativa correctio. & inquisitionem clamorosa debet infamatio preventiva. Descendam (inquit Dominus) & videbo utrum clamorem, qui venit ad me, opere compleverint. Tunc enim clamor pervenit ad praelatum, cum per publicam famam, aut infamationem frequentem subditorum sibi referuntur excessus: & tunc debet descendere & videre, id est, mittere & inquirere, utrum à clamorem, qui venit, veritas comiterit. Nam juxta canonicas sanctiones, si quid de quocunque clerico ad aures praelati pervenit, quod cum iuste possit offendere: non facile credere, nec ad vindictam eum rescendere debet incognita, sed coram ecclesia senioribus diligenter est veritas perscrutanda: ut si rei populerit qualitas, canonica districtio culpam feriat delinquentis, non tanquam sit idem accusator & iudex: sed quasi fama deferente, vel denunciante clamore, sui officii debitum exequatur: eossemper adhibito moderamine, ut juxta iudicii formam, sententia quoque forma diceretur. Cum igitur de Abbate Pomposiano a nobis frequenter infamata fuissent, quæ ab honestate regulari nimium distabantur Monachis ad presentiam nostram accedentibus: quidam ex ipsis nobis ipsum de Simonia, perjurio, dilapidatione ac in sufficientia detulerunt. Contra quos cum idem Abbas exciperet, quòd denunciationem hujusmodi fraterna correctio secundum regulam Evangelicam non preceperat: & idem constanter assereret, quòd correctionem hujusmodi præmississent: Licet ad probandum hoc duorum Monachorum juramenta fuissent exhibitæ: quia tamen super hoc ipsi nondum contendere desisterant: nos, ut prædiximus, frequentibus clamoribus excitati, ex officio nostro volumus inquirere de præmissis, omnes Monachos, qui vel cum ipso, vel contra ipsum accesserant juramenti vinculo astringentes, ut de propositis plenam, quam scirent, exponerent veritatem: quorum depositiones cum in scripturis redactæ, publicatæ fuissent, super illis ceperunt multipliciter disputare: quia verò tum ex assertione Monachorum, tum ex ipsius Abbatis confessione cognovimus, quòd idem non modicam summam pecuniæ relictam à prædecessore suo expendat, & in alia summa majori monasterium obligat: nos eum quasi de dilapidatione suspectum & ab administratione Abbatis duimus suspendendum, & quia Simonia multis modis contra ipsum Abbatem videbatur esse probata: ipse contra testes multas exceptiones opposuit, super quibus fuerat multipliciter disputatum, aliis asserentibus in crimine Simonie, sicut in crimine lese majestatis omnes indifferenter, tam infames, quam criminosos, non solum ad accusandum, sed etiam ad restitendum admittendos: cum instar publici criminis & lese majestatis procedat accusatio Simonie: aliis e contrariò respondentibus, quòd licet hæc duo crimina quantum ad accusationem, quasi paria indicentur, differunt tamen in multis: cum alia poena pro uno, & alia pro altero inferatur: & inter personas accusatorum & rellium sit utriusque distinguendum: cum non per accusatores, sed testes crimina comprobentur. Ne verò vel innocentie puritas confusa succumberet, vel Simonie pravitas effugeret impunita: nos æquitate pensata illas duntaxat

a Genes. c. 18. Iona 1. b In antiq. Codic. Et in ipso registro Innocentii. Verum clamorem veritas comiterit. nam illa dum verba, qui venit, non habentur. c Vid. B. Thom. 2. 2. q. 33. art. 7. Adde Navar. in Manuali consilior. c. 24. tit. de corr. frater. d Quasi dilapidato dicitur conjugerit rerum mobillium, dilapidato vero proprio consistit circa immobilia.

exceptiones oppositas probandas admittimus, quae probatae non de zelo iustitiae, sed de malignitatis a fomite procedere videntur.

CAP. XXXII.

Hic capitulum est glossa precedentis capituli: nam tendit ad declarationem illius, an et quando testes criminosi admittantur in crimine Simonia: et in effectu idem dicit, quod procedens.

Idem.

Preter tuas literas nobis intimasti, te dubitare super quadam Epistola decretali, quam nos asseris edidisse de testibus admittendis contra simoniacam pravitatem. Noveris igitur, quod nos illam Epistolam, quae sic incipit, quamvis ad abolendam nequaquam edidimus, sed aliam, quae sic incipit, Licet Heli, nos edidisse fatemur: ad cuius intelligentiam credimus distinguendum, utrum is, contra quem agitur de simoniacae pravitate, denuncietur simpliciter, aut criminaliter accusetur: & utrum agatur secundum iuris rigorem, aut secundum temperantiam aequitatis. Item utrum ipse sit regularis, qui iam renunciaverit mundo, an secularis, qui adhuc in mundo existit, & an inferioris gradus, an excellentioris sit dignitatis. Ad haec utrum ante fuisset clare opinionis, & bona famae: an graviter infamatus, & valde suspectus: & utrum de facili possit puniri, an sine scandalo nequeat condemnari. Praeterea utrum testes sint honesti in crimine persevererent. Rursus si crimina sint eadem vel minima, an paria vel majora: utrumve testes ex zelo iustitiae, an ex malignitatis fomite deponitisse credantur. Denique utrum ad pravitatem simoniacam detegendam sola dicta testium inducantur, an alia etiam adminicula suffragentur. Hac omnia sine ad intelligentiam illius Epistolae distinguenda. Ille quidem Poppoianus Abbas, qui jam pridem renunciavit mundo, erat de Simonia, perjurio, dilapidatione ac insufficientia graviter infamatus. Cumque per Monachos, qui iuraverant perhibere testimonium veritatis, Simonia multis modis videretur esse probata: ipse contra testes multas exceptiones oppoluit, conspirationes videlicet, inimicitias capitales, furtum & adulterium, ut eos a testimonio removeret. Nos vero (ne innocentia puritas consula succumberet: vel Simoniae pravitas effugeret impunita) illas duntaxat exceptiones probandas admittimus, quibus forte probatis testes non zelo iustitiae, sed malignitatis fomite procellisse constaret, ut conspirationes, & inimicitias capitales: ceteras autem exceptiones, ut furti, adulterii, propter immanitatem haresis simoniacae (ad cuius comparationem cetera crimina quasi pro nihilo reputantur: duximus repellendas: quoniam & si probatae fidem testium debilitarent in aliquo, non tamen evadent extorto, aliis adminiculis suffragantibus: praesertim cum testes de crimine fuerint emendati. Tales igitur contra talem taliter duximus temperantiam secundum rigorem iuris, sed secundum temperantiam aequitatis, cum ageretur non criminaliter, ut deponeretur ab ordine: sed civiliter, ut ab administratione amoveretur tanquam immeritus & damnosus. Et utique tales prelati ex levioribus causis possunt ab administrationibus amoveri, sicut quorundam in religionum

approbata consuetudo deponit. Vnde praesertim non expectata sententia, quasi male contentus fuerit.

CAP. XXXIII.

Non impulsator electi confirmatus, si in prohibitionem ipsius firmatione pecunia data fuit.

Idem Abbas Temblacen.

Sicut & tuis literis intimasti, cum in sententia ecclesiae fuerit Monachus, fuisse tandem promotum ad regimen ecclesiae Floren. & verum Abbatem Temblacen. post sublatum de medio: ipsa quae prius te illum habuerat in patrem per electionem canonice te vocavit, quia pastore carebat Leodien. ecclesiae cathedralis in Colonien. ecclesiam (quae tua est metropolitana) promovens, ipsius auctoritate in Temblacen. ecclesiam ministrasti. Ceterum postquam in Leodien. ecclesiam fuit Episcopus institutus, is a te requisitus electione de te factam noluit confirmare. Verum cum tu pro extorquenda pecunia compelleres: sub interminatione anathematis vetuisti, ne pro facto haereticorum qua pecunia offerretur. Sed quidam de fratribus Leodien. consulto & ignorantia contra excommunicationem facta sententiam venientes, promissum pecuniam, & etiam exolverunt: & sic ad Episcopum suam institutionem ab eo accepti libere quem admodum ministrabas: [1 & infra.] Quamvis autem fundationem canonam instituit, etiam parvi, qui in veritate parentum ecclesias per pecuniam sumi solent, quae dimittit teneantur: quia tamen longe avaritia non praebere consensum, & expressum aliquis prohibere: taliter duximus respondendum, quoniam quod contra prohibitionem & voluntatem tuam postmodum minime recessisti: aliquis te pecunia operante promissum pecuniam, & exolvit, praesertim, quia nulla sit tibi consanguinitate conueniens, nihil tibi ad poenam vel culpam (sicut credimus) imputari, nisi postea confiteris, pecuniam solvendo poenitentiam aut attendo solutam: alioquin contingeret, quod aliquis factum in fidei inimico parentis ei deamitteret, cui penitus displiceret: & sic aliquis de sua commodum reportaret. Illos autem qui solvunt pecuniam, vel etiam receperunt: in unum non stat esse culpabiles, quod si excessus eorum electio sit manifestus: (quod non iudicatur de occultis) potest sententia canonice ferendi.

[1 Super hoc ergo nos duximus tuae discretio consideranda, si pro promissione incognitam, & prohibitionem, quam admodum commissum, tibi peccati macula intelligatur, vel de promissione accepta, tunc fratribus qui eam fecerunt, debent poenitentiam, cum non melius simoniacae pravitate, paratus pro grege Domini iuraverunt, vel quem tui conscientia tua te non accepit, a seipso quod si de re videris abstinere.]

CAP. XXXIV.

Si clericus cum patre consert ecclesiae bona sua, ut magis notetur in canonibus, et illa sibi retineat pro probanda, Simonia mittitur: sicut si hoc fiat sine patre.

Idem Decano Beluacen.

Tua & nos duxit discretio consulendos: [1 & infra.] Devotione tuae taliter respondemus, quod si quis clericus cum conditione vel patre largitus, aut offerat bona sua, ut illa postmodum pro probanda retineat, & in canonicum admittatur: in ipsius admittitio vel receptio fieri non poterit sine veris Simoniacae

a Fonte. b Ca. i. eod. tit. in 3. compilat. c ad est, verisimile, nam illa Decretali, quamvis ad abolendam Clementis 3. est quam Raymondus non posuit in hac compilatione. d In antiqua compilatione, et vult legi, sed exemplaria Gregoriana habent simpliciter, quod agnoscent, et Hostiensis. e an criminaliter attentetur. f De gravitate Simonia in comparatione ad haeresim, et alia crimina, vide Theoretica in cap. eod. i. qu. 1. et B. Thom. 2. 2. qu. 100. art. 1. ad 1. argumentum.

a Lambacen. al. Temblacen. al. Gualtherien. b Ca. i. tit. in 3. compilatione. Vid. Hieronymus Boeth. et Remigius Pauli. c cum detestabile et Castellan. de iure et iud. de Simonia c. Florinens. d Hodie qualis sit quantitas Simoniacae pecuniae, vide extravagantem cum distolabit. e Ca. 4. ad. 1. in compilatione.

in talibus omnis pectio aut conventio cessare de-
bet, extra canonicas sanctiones. Si vero pure ac sine
pactio vel conditione qualibet offerat, rogans humiliter
et. & ut in canonicum admittatur, & bona sua restituere
liberica pro prebenda, & clericis ejusdem ecclesie
pure contentant: hujusmodi receptio fieri potuit
absque serupulo simoniae pravitatis. Licet autem talis
receptio sit cordium, quia nobis datum est de
manu istius tanquam iudicare: si tamen is, qui in
tempore donationem facit, ea intentione ducatur, ut per
tempus bona que offert, spiritalia valeat ad ipsi: &
clericis, qui cum in fratrem admittunt, non essent eum,
nisi eorummoda temporalia perciperent admittunt: sine
alio tam ille, quam isti apud districtum iudicem (qui
interior est cordium, & cognitor secretorum) culpabi-
lis agerentur.

¶ Si quis clericus alicui ecclesie de bonis suis quoddam obtu-
lum dederit, ut in vita sua sibi liceret eadem bona in ipsa ecclesia
proprie uti, & in bona recipere debeat sic oblati, & idem cle-
ricus aliter debeat, vel valeat in canonicum ejusdem ecclesie ab-
sque simonia. *Nazitur.*

CAP. XXXV.

*Non debet qui ordinem recipere ab eo, quem credit simoniacum:
sed si postea peccet in illis, qui prius ab ipso recepit.*

Idem Prius Cantuarien. b
Petrus a literas intimasti, quod cum B. in quadam
domo Cantuarien. ordinis suscepisset habitum mona-
chicum: a diacono. Episcopo fuerit in Subdiacon. ordinatus:
sed postmodum didicisset ex relatione quorundam, quod
Episcopus multoties commiserat vitium Simonis: pro-
prie quod idem Monachus in suscepto formidat ordine
transire, nolens ab eodem Episcopo ad superiores ordi-
nes promoveri: [1 & infra.] Nos igitur d. respon-
demus, ut idem in ordine sic suscepto secute ministrat:
sed contra conscientiam ad superiores ordines non ascen-
dat, ne forte adificet gehennam: licet ex eo, quod
conscientiam nimis habuerit serupulosam, in difficultate
hujusmodi sit collapsus, quam utique non evadet,
nisi deponat errorem.

¶ Unde cum eadem heretiam exire non liceat, nec presatus
Episcopus ipsum vel quemlibet alium sua diocesis ab alio Episcopo
permutari, postulat per sedem Apostolicam doceri, quid
de presat. Monacho in ordine jam suscepto & suscipiendis superioribus
sit agendum.]

CAP. XXXVI.

*Tri. Constituta vel instituta ecclesiarum nil exigi debet: nec
enim infundata, vel nominis variata.*

Idem Cantuarien. Archiepiscopo.
Natura peccatis exigentibus corda quorundam
Simoniaci pravitatis depravitavit: & infra. Sanè perve-
nit ad audentiam nostram, quod cum olim quidam
simoniaci tui pro chrismate certam consueverint ac-
cipere pecuniam quantitatem, non metuentes poenam
canonicam, & correctionem tuam eludere cupientes,
tempus faciendæ solutionis anticipant, recipientes in
mensa quadragesima, quod recipere consueverunt post
Pascha: & ut causam recipiendi dissimulent, nomen de-
nariarum variant, denarios, quos prius chrismates, se-
culo Paschales dicebant, consuetudinem f. medietate
quadragesime nuncupantes: & infra. Cum verò ex-
posita exprimat venditionis speciem, qui prius reci-
perant, quam rem conferat preciosam, & gratis sit
gratia conferenda: mandamus, quatenus taliter excel-

las corrigas, supradictos suffraganeos tuos, & officiales
eorum à tam illicita exactione compescens, quod alio-
rum culpa tibi ob tuam negligentiam non imputetur ad
poenam. Pravam etiam illam consuetudinem de tua
provincia studeas abolere, per quam pro ecclesiarum
investitura Archidiaconi marcham argenti, minores verò
Decani vaccam albam sibi dari postulavit, vel certam sol-
vi pecuniam quantitatem.

CAP. XXXVII.

*Ordinatus in Subdiaconum, qui prius presbiteri suo provi-
sit, quod nil ab eo petere, in suscepto ministrare, vel ad superiores
ordines ascendere sine dispensatione non poterit, etiam si peccare non
crediderit.*

Idem.
Petrus a nobis literas intimasti, quod cum D. la-
tor presbiterium vellet in Subdiaconum ordinari, &
certum titulum non haberet: quendam Presbiterum
exoravit, ut ipsum ad ecclesiam suam titulum presbiteri:
quod cum ille facere recusat, ipse illi firmiter repro-
misit, quod nunquam si presbiteraret eundem, in eccle-
sia sua aliquam peteret portionem, & sic ad presbiterium
eius & extitit ordinatus, ne se in hoc egisse il-
licite intellexerit: [1 & infra.] Nos inquit
fir. t. t. i. quod nisi cum eo fuerit misericorditer dispen-
satum, nec ad superiores e. ascendere, nec in suscepto
debet ordine ministrare.

¶ Unde cum postmodum vellet in Diaconum promoveri, Epi-
scopo commoneat, ne qui interveniente promissione aliquo ordi-
natus accederet, idem recordatus promissionis istius, a suscepto
ordinis Diaconatus cessavit, hoc tibi humiliter confitemur: & per te
postulasti clericis, utrum ex compromissione huiusmodi res esset, &
an liceret eidem in suscepto Diaconatus ordine ministrare, & ad
altiores ascendere ordines.]

CAP. XXXVIII.

*Simonia est dare pecuniam pro vicariatu, vel pro alia admi-
nistracione rerum spiritualium sine ecclesiasticam habenda: &
dantes, & recipientes ab illa ecclesia sunt excoicandi, & d. hoc e. per
aliam verbum, licet sit breve.*

Idem.
Consulere d. & infra. Quicquid vicedominarum,
vel aliam ecclesiasticarum rerum administrationem
per pecuniam obtinere voluerint, tamentes, quam
videntes cum Simone percipiuntur, & ab illa eccle-
sia, in cuius contumeliam dare pecuniam, & accipere,
voluerunt, iuste excluduntur.

CAP. XXXIX.

*Simoniam est aliquid exigere pro consecratione Episcoporum &
beneficiationibus Abbatum, & ordinacionibus clericorum, nec excusat
consuetudo.*

Idem f. in Concilio generali.
Sicut pro certo g. didicimus, in plerisque locis à ple-
risque personis, quasi columbas in templo vendenti-
bus sunt exactiones, & extorsiones turpes, & pravæ
pro consecrationibus Episcoporum, beneficiationibus
Abbatum, & ordinibus clericorum: estque taxatum
quantum sit illi vel illi, quantumve alteri, vel alii h.
perfolvendum: & ad cumulum damnationis nisioris
quidam cupiditatem, & pravitatem huiusmodi nitun-
tur defendere per consuetudinem longo tempore ob-
servatam. Tantum igitur abolere volentes abulum, con-
suetudinem huiusmodi (quæ magis dicenda est corrup-
tela) penitus reprobamus, firmiter statuentes, ut per his
sive conferendis, sive collatis, nemo aliquid quodcum-
que pretexu exigere, aut extorquere presumat: alioquin

a Cap. i. eod. titul. in 4. compil. b ipsius. c ad superiores
ordines. d Ca. 2. eod. tit. in 4. compilat. e Simone Magro per-
solvantur. f Idem scil. Inno. 3. in Conc. gener. Lat. c. 69. g Ca. 2.
eod. titul. in 3. comp. h al. ita: vel illi alii.

CAP. XLV.

Qua ordinatus aliquis sub promissione de non petendo ab ipso...

Idem. Quis ordinaverit a. seu ad ordinem presentave...

CAP. XLVI.

Idem duo dicta: secundum ibi, & ad resignationes. Et propter...

Mandato nostro recepto, ut cum Monachis, qui...

NE PRAELATI VICES SVAS, VEL ecclesias sub annuo censu con-

TITVLVS IV.

CAP. I.

Quis licet ponatur, ut Episcopalem vel spirituales iurisdictio-

Alexander in Concilio Lateran. d. Præterea quoniam quidam in quibusdam partibus...

CAP. II.

Idem in Concilio Lateran.

Quoniam in quibusdam partibus Decani & quidam...

Idem. Tit. Treverrenatum in ca. statutus. & ca. ordinationes...

sua patitur dissimulatione perverti districtione canonica...

CAP. III.

Regimen ecclesie sub annuo censu committi non debet. Idem. Quoniam & enormis quorundam consuetudo in quibus...

CAP. IV.

Fructus ecclesiarum sub annuo censu concedi possunt. Idem Excoeni. Episcopo. Verulam b Magistri Guili. recepit, quod cum ecc...

DE MAGISTRIS, ET NE ALIQVID exigatur pro licentia do-

TITVLVS V.

CAP. I.

Ecclesia cathedralis providere debet Magistro de beneficio, qui...

Ex Concilio Lateranen.

Quoniam ecclesia Dei, sicut pia mater providere...

CAP. II.

Pro licentia docendi nihil exigi debet, vel promitti, & exactio...

Prohibeas & ne in parocia tua pro licentia docendi...

a Cap. 2. & 3. eod. tit. in 1. comp. b Ca. 4. eod. tit. in 1. comp. c Cephalaja. d conventi. e vid. quos citabo in cap. sequenti. f al. quos docent. g fructus. h Vincon. i Ca. 2. eod. tit. in 1. comp.